

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2012-753-STA

ER REF Fi2012/3967

Betänkandet Förstärkt försäkringstagarskydd (SOU 2012:64)

2013-02-28

ESTABLISHED 1668

Riksbanken är överlag positiv till en utökad flytträtt, då det bidrar till att minska inlåsnings effekterna och öka konkurrensen på livförsäkringsområdet. Det finns dock ett antal aspekter som måste beaktas vid utformningen av flytträtten. Riksbanken anser att Livförsäkringsutredningen i betänkandet inte tillräckligt har utrett de potentiella konsekvenserna som den föreslagna utvidgade flytträtten skulle kunna få för livförsäkringstagarna och den finansiella stabiliteten.

Riksbanken anser vidare att Konsumentverkets respektive Finansinspektionens roll i att övervaka konsumentskyddet vid införandet av betänkandets förslag bör klargöras ytterligare.

De frågor som Livförsäkringsutredningen har fått i uppgift att se över är viktiga, främst för konsumentskyddet. För Riksbanken är det främst utredningens förslag om utvidgad flytträtt som är central eftersom den innebär att pensionskapitalet blir mer lättroligt. I dagens regelverk finns begränsade möjligheter att flytta pensionskapitalet. Utredningens förslag om utvidgad flytträtt skulle kunna öka konkurrensen mellan pensionsförvaltarna. Ökad konkurrens måste dock vägas mot de potentiella effekter en utvidgad flytträtt kan få för pensionsförvaltare och dess försäkringstagare. Exempelvis kan en ökad flytträtt leda till att pensionsförvaltaren investerar mindre i vissa, främst ej likvida, tillgångar, vilket kan påverka avkastningen negativt. Men å andra sidan kan en ökad konkurrens minska avgifterna för förvaltningen. Mot bakgrund av försäkrings- och pensionsföretagens stora innehav av finansiella tillgångar kan förslaget även få effekter på de finansiella marknaderna och i förlängningen även få konsekvenser för den finansiella stabiliteten.

Därmed är det viktigt att det utreds och kartläggs i vilken utsträckning betänkandets förslag om en utvidgad flytträtt kan få negativ påverkan för livförsäkringstagarna och på den finansiella stabiliteten. Riksbanken anser att betänkandet inte tillräckligt har analyserat konsekvenserna av utredningens förslag av flytträtt. Bland annat bör analysen av möjliga alternativ gällande utformningen av flytträtten utökas. Exempel på alternativ vad gäller utformningen som bör utredas är att införa regler gällande den minsta tid som en flytt får ta och att vid exceptionella omständigheter ha möjligheten till temporära flyttstopp.

■ Det kan inte uteslutas att det under exceptionella omständigheter även för försäkrings- eller pensionsföretag kan uppstå något som liknar uttagsanstormning i banker. En sådan händelse vid flytträtt skulle i sin tur kunna tvinga det drabbade företaget att sälja stora innehav av finansiella tillgångar. Om denna försäljning måste ske snabbt under en finansiell kris så kan det leda till stora svängningar i priset på vissa tillgångar, framförallt i tider av finansiell oro. Därmed skulle flytträtten kunna få negativa effekter för de finansiella marknaderna och i förlängningen på den finansiella stabiliteten. Riksbanken anser att flytträtten bör utformas så att dess potentiella negativa påverkan på den finansiella stabiliteten i möjligaste mån minimeras.

Riksbanken anser att Konsumentverkets respektive Finansinspektionens roll att övervaka konsumentskyddet vid införandet av betänkandets förslag bör klargöras ytterligare. Dessutom bör det utredas mera grundligt vilka konsekvenser den nya övervakningen kommer att få för dessa myndigheter, bland annat vad gäller resursåtgång. Om analysen visar på att det kommer att ske en ökad resursåtgång så bör det preciseras hur denna ska finansieras för de båda myndigheterna.

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad avdelningschef Martin W Johansson efter föredragning av Jonas Söderberg.

Martin W Johansson

Jonas Söderberg